

18
yılı

Anadolu İZLENİMLERİ

Yıl: 18 - Sayı: 182 - Haziran 2024

Türk Tarımının Dergisi

Fiyatı: 229 TL

**Enflasyonun
Kurban Bayramı!**

mübarek
**Kurban
Bayramınızı
tebrik ederim.**

Bayramın tüm insanlığa barış ve huzur getirmesini temenni ederim.

Hafif Devenci

Ödemiş Süt Üreticileri Birliği
Yönetim Kurulu Başkanı

Diyarbakır İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği

Mübarek Kurban Bayramınızı
en içten dileklerimle kutlar,
bayramın tüm dünyaya
refah, huzur ve barış
getirmesini temenni eder,
bereket dolu
güzel günler dilerim.

Abdullah ÇETİNKAYA

Diyarbakır İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği
Yönetim Kurulu Başkanı

Anadolu İZLENİMLERİ

Tarım, Hayvancılık, Gıda ve Teknolojileri Dergisi
Anadolu İzlenimleri Yayıncılık Reklam ve Tanıtım Ajansı

Yaygın Süreli Yayın • ISSN 1307-2552

Yıl: 18 • Sayı: 182 • Haziran 2024

Baskı Tarihi: 09.06.2024

**İmtiyaz Sahibi
ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü**

Genel Yayın Yönetmeni
Muhammet OLUKLU

Hukuk Danışmanları
Av. Mustafa Ufuk GÖMÜŞ
Av. Faruk DURAN

Haber Merkezi
Feyzanur KAYA

Muhasebe
Adem SABAN

Mizanpaj
Mehmet SARIGÜL

Temsilcilikler
Marmara Temsilcisi
Ali BAYRAM

İzmir Temsilcisi
Muzaffer AĞAR

Sivas Bölge Temsilcisi
Cem ŞAHİN

Banka Hesap Numaraları
Türkiye İş Bankası
Ankara Şubesi
TR7700 0640 0000 1420 0594 8485

Ziraat Bankası
Heykel Şubesi
TR8900 0100 1233 4765 6716 5002

Posta Çeki
Muhammet OLUKLU - 5758587

Yönetim Yeri
Konur Sokak No: 31/6 Bakanlıklar/ANKARA
Tel: 0 312 418 84 66 • Faks: 0 312 418 84 69
www.anadoluiizenimleri.com
info@anadoluiizenimleri.com

Baskı
MİM İÇ DİŞ MEKAN BASKI SİST.
REKL. MATBAACILIK TİC.LTD. ŞTİ
Zübeyde Hanım Mahallesi, Sebzebahçeleri cad.
No:103/8
Altındağ/ANKARA

Dergide yayımlanan yazılardaki görüş ve düşünceler yazarına/yazarların düşüncelerini kapsamaktadır. Reklamların sorumluluğu reklam veren firmaya ait olup, dergimiz hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. Bu dergide bazı içerikler Freepik.com varlıklar kullanılarak tasarlanmıştır.

Anadolu İzlenimleri Dergisi Yayın Danışma Kurulu

Prof. Dr. Ahmet ÇOLAK

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Makinaları Bölümü

Prof. Dr. Ruhsar YANMAZ

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü

Prof. Dr. Sonay SÖZÜDOĞRU

Ankara Üniv. Ziraat Fakültesi Toprak Bitkileri ve Bitki Besleme Bölümü

Prof. Dr. Hakan ULUKAN

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarla Bitkileri Bölümü

Doç. Dr. Özer ELİBÜYÜK

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bitki Koruma Bölümü

Prof. Dr. Gürsel DELLAL

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Zootekni Bölümü

Prof. Dr. Fatih CEDDEN

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Zootekni Bölümü

Yard. Doç. Dr. Süleyman BEKCAN

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Su Ürünleri Mühendisliği Bölümü

Prof. Dr. Ali İhsan ACAR

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Makinaları Bölümü

Prof. Dr. Ramazan ÖZTÜRK

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Makinaları Bölümü

Yard. Doç. Dr. Ufuk TÜRKER

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Makinaları Bölümü

Zir. Yük. Müh. Esin ÖZKAN

Ankara Ziraat Tarım ve Teknolojileri Yatırımları A.Ş.

Erzincan Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği

Mübarek Kurban Bayramınızı
en kalbi duygularıyla kutluyorum.

**Tüm dünya için barış ve huzur dolu nice
bayramlar yaşamayı temenni ediyorum.**

Yaşar Faruk GÜNAY
Yönetim Kurulu Başkanı

16 Enflasyonun Kurban Bayramı!

Isparta Gülünün Kokulu Hikayesi! 30

10 Tarımın Kalbi AGRIFEST Kariyer Günleri'nde Attı!

TÜDKİYEB'den Yeni Destekleme Modeline Tepki! 24

Tokat DSYB Genel Kurulu'nda Büyük Yenilikler Duyuruldu! 32

- 6 Enflasyonun Kurban Ettği Bayram!
- 10 Tarımın Kalbi AGRIFEST Kariyer Günleri'nde Attı!
- 12 Kurban, Sadece Bir İbadet mi?
- 14 Akıllı Yemleme Sistemleri Hayvanlıkta Devrim Yaratıyor!
- 16 Enflasyonun Kurban Bayramı!

- 22 Küçük Ölçekli Çiftliklerde Kâr Marjını Artırma Stratejileri!
- 24 TÜDKİYEB'den Yeni Destekleme Modeline Tepki!
- 26 Planlı Üretim Modeli Ne Getirecek?
- 30 Isparta Gülünün Kokulu Hikayesi!
- 32 Tokat DSYB Genel Kurulu'nda Büyük Yenilikler Duyuruldu!
- 34 Gerçek Bir Hikayeden Uyarlanmış!

Kurban Bayramınızı
en iyi dileklerimle kutlar,
bayramın başta ülkemiz olmak üzere
tüm İslam coğrafyasına
refah ve bolluk getirmesini
dilerim.

ADANA
DSYB

Yaşar KÂHYA

Adana İli Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği
Yönetim Kurulu Adına
Başkan

Muhammet OLUKLU
Anadolu İzlenimleri Dergisi
Genel Yayın Yönetmeni
muhammetoluklu@gmail.com

Enflasyonun Kurban Ettiği Bayram!

Kurban bayramına sayılı günler kaldı. Her yıl kurban bayramına aylar öncesi hazırlık yapılır fiyatlar değerlendirilir sonra satın alınır. Hem yetiştirici açısından hem de kurbanlık alanlar açısından bir sirkülasyon oluşurdu. Gel gelelim 2024 yılı kurban bayramı hazırlıklarına bakınca bu etkileşimi ne yetiştirende ne de kurbanlık almak isteyenlerde göremiyoruz.

Yüksek seyreden enflasyon rakamları vatandaşın alım gücünü yavaşlatmanın ötesinde durdurma noktasına taşıdı. Yetiştirici tarafından baktığımızda ise aylarca gözü gibi bakarak kurbanlıklarını belli bir seviyeye getirdi. Emeklinin kurbanlıklara yetmeyen maaşı, memurun 1 aylık maaşına verip sonra 29 gün borçlarla uğraş vermesi gibi konu başlıkları kurban bu sene ilgiyi azalttığı görülmüyor. Kurbandan kurban et yiyoruz deyimi de mazide kalmak durumunda.

Her yıl Diyanet İşleri Başkanlığı başta olmak üzere bazı dernek ve kuruluşlar kurban fiyatı açıklayarak kurban bağışı faaliyetlerini gerçekleştirmektedir. Bu sene bağış yapan sayısında da çok ciddi azalma olduğu bilgileri geliyor. Açıklanan fiyatların bazıları piyasa şartlarına uymayacak şekilde düşük. Bu her kurbanda görülen aldatma ve dolandırıcılık ya da bağış sahibini yanıltıcı uygulamaların bu yıl daha da artabileceği endişesini çoğaltıyor.

Öte yandan geçtiğimiz gün Et ve Süt Kurumu Brezilya ve Uruguay'dan Mersin limanına 15 günde iki gemi

ile 43 bin baş sığır getirdi. Bu gelen ithal sığırların 6 bini kurbanlık olarak Kızılay ve vakıflara verildi. İç piyasada kurbanlık fiyatların yüksek olması nedeni ile bazı dernek ve kuruluşlar bile kurban fiyatlarını aşağıda tutabilmek adına ESK dan dan talepte bulunması ve alması alın teri ile üretim yapıp kurbanlık satmaya çalışan besiciyi bir kez daha sekteye uğrattı.

Hayvancılık yapan üreticilere yıl boyunca ithalatla vurulan darbe, kurbanlık ithalat ile kurbanda bari para kazanalım ümitlerini de yok etmiş görünüyor.

Biz vatandaşlara da, zirai üretimde ve hayvancılıkta bu ülke potansiyelini değerlendiremeyen, harekete geçirip üretimi arttıramayan; üreticinin kazanamadığı, tüketicinin de satın alma gücünde olmadığı garip bir ortamı yaratan, adeta tek hedefleri üreticiyi yok etmek, tüketiciyi de gıdaya erişimini zorlaştırmak olduğu görüntüsü veren "yetkilileri" bu başarılarından dolayı kutlamak kalıyor.

Sonuç; kurbandsız, Kurban Bayramınız kutlu olsun!

TÜRKİYE KOYUN KEÇİ YETİŞTİRİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ

Kurban Bayramınızı
en içten dileklerimle tebrik eder,
bayramın tüm dünya için
barış, huzur, esenlik, bereket ve
sağlık getirmesini dilerim.

Yönetim Kurulu Adına Genel Başkan

Nihat Çelik

*Her türlü zorluğa göğüs gererek emek veren
siz değerli üreticilerimizin
Kurban Bayramı'nı en içten dileklerimizle kutlar,
bolluk ve huzur dolu günler dileriz.*

*İslam aleminin Kurban Bayramı kutlu olsun,
birlik ve beraberliğimiz daim olsun.*

Karapınar
Süt Üreticileri Birliği Başkanı
Mehmet TARTAN

*Mübarek Kurban Bayramınızı tebrik eder,
başta üreticilerimiz olmak üzere
tüm insanlık için hayırlara vesile olmasını
temenni ederim.*

Yönetim Kurulu Adına
Başkan;

Şuayyp Demirkol

Tarımın Kalbi AGRIFEST Kariyer Günleri'nde Attı!

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi'nin ev sahipliğinde düzenlenen 2024 Uluslararası AGRIFEST Kariyer Günleri ve Cansuyu Bayramı, 13-15 Mayıs tarihleri arasında büyük bir katılımıyla gerçekleşti.

13 Mayıs'ta başlayan etkinliğin açılış töreni, Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı, Ankara Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Necdet Ünüvar, Altındağ Belediye Başkanı Veysel Tiryaki, Tarım ve Orman Bakanlığı bürokratları, sivil toplum örgütü temsilcileri ve öğrencilerin katılımıyla yapıldı. Açılış konuşmasını Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Hasan Hüseyin Atar yaptı. Atar, tarımın dünya genelinde stratejik öneme sahip olduğunu vurgulayarak, iklim değişikliğinin etkilerinin her geçen gün arttığını belirtti.

Ankara Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Necdet Ünüvar ise yapay zeka teknolojisinin tarım alanında etkin ve verimli bir şekilde kullanılması gerektiğini vurguladı. Bakan İbrahim Yumaklı, üreticilerin desteklenmesi gerektiğini ve Türkiye'nin tarımsal üretim potansiyeline dikkat çekti. Özellikle gençlere ve kadınlara yönelik pozitif ayrıcalıkların önemini belirten Bakan Yumaklı, "Üretmek için

varsanız, bizler her zaman sizler için varız" diyerek festivalin Türk tarımına hayırlı olmasını diledi.

14 Mayıs'ta, etkinliklerin ikinci gününde Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Konferans Salonu'nda, TAGEM Eski Genel Müdürü Dr. Metin Türker, Dr. Yurdal Şahin ve ABB Kı-

sal Hizmetler Daire Başkanı Mekin Tüzün, öğrencilerle bir araya geldi.

Dr. Metin Türker, konuşmasında kırsal kalkınma için verilen desteklerin yeterli olmadığını belirtti. "Su zengini değiliz ve su kıtlığı yaşayacak ülkeler arasındayız. Bununla birlikte kuraklığı koruma altına alan nadir ülkelerden bir tanesi de biziz" diyerek su kaynaklarının önemine dikkat çekti. Türker ayrıca, tarımın milli güvenlik meselesi olduğunu ifade etti.

ABB Kırsal Hizmetler Daire Başkanı Mekin Tüzün ise, "İki büyük kriz var: Su krizi ve gıda krizi. Ve ikisinin de göbeğinde biz varız," diyerek önemli uyarılarda bulundu.

Köylerde yaş ortalamasının 50-55 olduğunu ve genç nüfusun kırsaldan uzaklaştığını belirten Tüzün, "Köylerde insan bulamıyoruz. Bu arazileri ne yapacağız? Sizlerin, geleceğin Ziraat Mühendislerinin, öncelikle insanların hayatlarına dokunması gerekiyor," dedi. Tüzün ayrıca, Ankara'nın Türkiye'nin en önemli tarım kentle-

rinden biri olduğunu ancak üretici sıkıntısı çektiklerini belirtti.

AGRIFEST Kariyer Günleri, genç ziraat mühendisleri için önemli bilgi ve tecrübe paylaşımı fırsatları sunarak Türk tarımının geleceği için umut vadeden bir etkinlik oldu.

Dr. Ali AYAR
Tarım ve Orman Uzmanı

Kurban, Sadece Bir İbadet mi?

• Nasrettin Hoca'yı yemeğe davet eden komşusu, sofranın ortasına yemek tenceresini koyar. Kendisine kepçe büyüklüğünde bir kaşık alır, hocaya da gayet küçük bir kaşık verir. Ev sahibi koca kaşığı daldırıp höpürdeterek yerken her defasında "ohh öldüm!" der. Hoca, küçücük kaşıkla uğraşır ama doğru dürüst ağzına bir şey gitmez. Bir süre sonra hocamız kızar ve adamın elindeki kepçeyi hırsıyla alır, "biraz da biz ölelim birader!" der.

• Haram helal demeden dünyalık yığınların, ihtiyaç sahiplerine yoksulluğun kerametlerini anlatıp paranın, malın, mülkün insanı bozacağını, fakirlik hali için şükredilmesi gerektiği sözlerinden sıkılan, bakan biri şöyle dua eder; "Ey Allah'ım para, mal, mülk insan için imtihandır, çoğu insanı bozar diyorlar. Hiç param-pulum, malım-mülküm olmadı. Bana da bunları bol bol ver beni de imtihan et; beni de bozacak mı bir göreyim!"

• • •

Günümüzde "gelişmiş" ülkelerin, gıda konusunda diğer ülkelere aynı muameleyi yaptıklarını anlatmak için çoğunuzun bildiği bu fıkraların esprisi ile başlayalım dedim.

Tarih boyunca hâkim olan; güç ve kudret sahibi olan milletlere baktığımızda bu başarılarının arkasında, zirai üretim ve hayvancılık için verimli toprakların ele geçirilmesi ya da

hâkimiyet altına alınarak o kaynaklardan yararlanılması arzusu bulunur. Günümüzde de bunlara ilaveten enerji kaynakları da buna eklenerek gücün göstergesi olarak; su kaynaklarına, gıdaya, enerjiye kolay ve ucuz erişim için mücadelede devam etmektedir. Bunlara hâkim ya da sahip olmadan tarihin hiçbir döneminde hiç bir siyasi görüş, ideoloji, hatta inanç sistemleri etkin ve yaygın olamamıştır.

Kırmızı et tüketim miktarı, tarihin her döneminde milletlerin sağlıklı beslenmesinin, refahının, hatta ekonomik ve siyasi gücünün sembolü olmuştur. Her dönemde hâkim güç olan ülkelerde halkın daha sağlıklı beslendikleri bir gerçektir, geçmişte de günümüzde de değişmemiştir. Bu durumun bilimsel gerçeği yanında, halk arasında "et yiyen ot yiyeni yönetir" şeklinde de ifade edilmektedir. Kayıtlara bakarsak Türkiye'de yaşayan kişilerin, günlük ortalama 89 g et tükettiği yazılıdır. Kırmızı et fiyatlarındaki sıkıntı nedeniyle muhtemelen biraz daha gerilemiş olması muhtemeldir. Bu miktar ABD'de 298,3 g, AB'de ise 215 gr'dır.

Atmosferi Bozan Hayvanlar mı?

Atmosfere zarar veren, sera gazı etkisi gösteren etkenlerin % 90'ının sebebinin endüstriyel kirleticilerin, gazların, kimyasal atıkların olduğu yolunda bilimsel yayınlar yoğunlaşmış durumdadır. Bunun üzerinde

fazla durulmayıp, göstermelik tedbirlerle geçiştirilirken, doğanın parçası olan sığır, koyun/ keçinin dağlarda meralarda otlaması veya ahırlarda beslenmesinin atmosferi bozmada en büyük etken olduğu iddiası, temkinle karşılanması gereken aşırı abartılı bir durumdur. Doğal kaynaklar insanlara acımasız bir israf ve talan ile yok edilirken, et üretimi için şu kadar, süt üretimi için bu kadar su tüketilmesi gerekiyor, çıkardıkları gazlar atmosfere zarar veriyor propagandası, çevreye duyarlılık hassasiyetinin ötesine taşan başka hesaplar olduğu iddiaları her geçen gün artmaktadır. Hatta ekonomisi bozuk ülkelere verilen Dünya Bankası ve IMF kredilerinin kullanım şartları olarak, birçok masum görünen gerekçe arasında sera gazı etkisini ve atmosferi korumak başlığı altında hayvancılığın azaltılmasının bulunması da dikkat çekicidir.

Dünyanın diğer ülkelerine göre sekiz on katı tüketimi olan ülkeler, kırmızı et üretim aşamaları konusunda kulisleri bir şekilde de "bilimsel" bir temele yerleştirilmeye çalışarak, hayvan sayılarının ve kırmızı et tüketiminin azaltılması yönünde önerilere hatta zorlamalara yönelmiş durumdadır. Bu çabaların arka planını "İnsanlığın Gıda İle Sınava" başlıklı yazımızdan okumanızı öneririm.

Bu ülkeler, tüketimlerini yarıya düşürseler bile yine de diğer birçok

ülkenin en az üç beş katı daha fazla kırmızı et tüketiyor olacaklar. Az tüketenler için, siz de bizim kadar tüketime ulaşın daha sonra bizim kadar azaltın demiyorlar. Neredeyse göstermelikte olsa biz biraz azaltıyoruz siz de az olanı daha da azaltın hatta yemeyin deme noktalarında. Maaşef karşılarında, madem kırmızı et sağlığa zararlı ve hayvancılık sera gazı etkisi ile dünyaya zarar veriyor, en çok et tüketen sizlersiniz yemeyin de dünyanın dengesi bozulmasın diyen de yok. Sağlam bir hayvancılık politikası olmayan ülkelerde, dış etkilerle hayvancılık sektöründe savrulmalar ve krizler kolaylaşmakta ve artmaktadır.

İnsanlığın var oluşundan bu yana, tüm semavi dinlerde kurban ibadetinin kırmızı et elde edilen hayvanlar üzerinden tanımlanması, kurban etinin çoğunun, erişimde güçlük çeken fakirlerle paylaşılmasının yaklaşımı, hayvancılığın yapılmasını ve toplumun her kesiminin her vesile ile kırmızı ete erişiminin sağlanmasının emredilmesi, ibadetin yanında kırmızı etin insan beslenmesindeki önemini de ortaya koymaktadır. Bilimin de zaten insan beslenmesinde hayvansal proteininin vazgeçilmez olduğunu söylediğini biliyoruz.

Vekâleten Kurbanda neler oluyor?

Yurt içinde ya da dışında adınıza kurban keselim dağıtalım diye ortaya

çıkan dernek, vakıf, şirket, organizasyon her geçen gün artıyor. Gözünüz önünde alınmayan, kesilmeyen organizasyonlara para göndererek kurban bağışi konusunda zihinleri karıştıran çok sayıda dolandırma ve aldatma hadiseleri de artıyor. Küçükbaşta kurban bağışi için ilan edilen fiyatların bazalarına bakıldığında, bu fiyata kurban vasfı taşıyan hayvanın satın alınması çok zor görünüyor. Bu nedenle toplanan paralar ile kurbanın kesilmediği şayiaları da zaman zaman ortaya çıkmaktadır.

Kurbanı kesip paketleyip gönderilen organizasyonlarda; küçükbaşta, karkas bütünlüğü olmayan belli kilolar olarak bölünüp paketlenmiş parça etler olduğu, büyükbaşta ise yedi kişiye bir kurban hesabı yapılmadığı, alınan para karşılığı belli kiloda et paketleyip gönderildiği organizasyonların uygulanmaları adeta, kurban adı altında toptan et satışı şekline dönüştüğü görülmektedir.

Bizzat kendisi kesemeyenler için bağış kurban ya da kurban kesip etin teslim edilmesi uygulamalarında, güven tesis edici yeni yapılanmalara ya da mevcutların, ibadet ruhuna ve piyasa şartlarına uygun güven tesis edici yeni modellerin geliştirmesine ihtiyaç artıyor.

Bu nedenle; gece gündüz çalışarak zor şartlarda hayvan yetiştiren üreticilerimiz ile çok fazla kırıcı, yıkıcı,

fırsatçı, pazarlık yapmamalıdır. Bırakalım emeklerinin karşılığını kazansınlar, önümüzdeki yıl tekrar üretmek için gayretlerini, heveslerini kırmayalım. Bu şekilde alınan hiç bir şeyden hayır görülemeyeceği gibi; Üreticinin çaresizliği ve zor durumundan, yararlanarak ucuza alınan hayvandan kurban olmaz, ibadetten beklenen fayda da sağlanamaz. Mümkün olduğunca doğrudan üreticiden kurban almakta ve ülkemiz içerisinde kesmekte fayda var.

Kırmızı eti kendilerinden başkalarının tüketmemesi veya çok daha az tüketmesi için bir takım süslü masum sözlerin arkasına sığınarak spekülasyon yapan ülkelere de; 'Sizin kadar tüketme noktasına ulaşalım; kırmızı et tüketiminin ne mahsurları olduğunu ne zararlı olacağını bir de biz de görelim!' Ya da hocamızın fıkrasındaki gibi, 'birazda biz ölelim birader!' demek lazım.

Kırmızı et üretimi ve tüketimi konusundaki sıkıntıları gidererek halkımızın makul fiyatla, yeterince erişebilmesini sağlayacak her türlü gayreti, desteği, sosyal, ekonomik tedbirleri almak önemlidir. Ülkemizin, Milletimizin, çiftçimizin üretimi katlama potansiyeli fazlasıyla bulunmaktadır.

Allah (CC), kurban ibadetlerimizi kabul eylesin.

Akıllı Yemleme Sistemleri Hayvancılıkta Devrim Yaratıyor!

Hayvancılık sektörü, son yıllarda teknolojinin hızla gelişmesi ile birlikte önemli bir dönüşüm yaşıyor. Bu dönüşümün en önemli unsurlarından biri de akıllı yemleme sistemleri. Bu sistemler, hayvanların bireysel ihtiyaçlarına göre otomatik olarak yem dağıtımını yaparak, hem hayvan refahını hem de işletmelerin karlılığını artırıyor.

Akıllı yemleme sistemleri nasıl çalışır?

Bu sistemler, hayvanların bireysel yem tüketimini, kilo alımını ve sağlık durumlarını takip eden sensörler ve yazılımlar kullanır. Toplanan veriler, hayvanların ihtiyaç duyduğu yem miktarını ve türünü belirlemek için kullanılır. Bu sayede, her hayvanın ihtiyacı kadar yem alması sağlanır ve israf önlenir.

Akıllı yemleme sistemlerinin faydaları nelerdir?

Hayvan refahını artırır: Her hayvanın ihtiyacı kadar yem alması, sindirim problemlerini ve hastahkları

önler. Bu da, hayvanların daha sağlıklı ve mutlu olmalarını sağlar.

İşletmelerin karlılığını artırır: Yem israfının önlenmesi ve hayvanların daha verimli bir şekilde yemden faydalanması, işletmelerin maliyetlerini düşürür ve karlarını artırır.

Çalışma yükünü azaltır: Otomatik yemleme sistemi sayesinde, işçilerin manuel yemleme yapmak için harcadığı zaman ve emek azalır. Bu da, işçilerin verimliliğini ve işgücü tasarrufunu sağlar.

Veri toplama ve analiz imkanı sunar: Akıllı yemleme sistemleri, hayvanların yem tüketimi, kilo alımı ve

sağlık durumu hakkında değerli veriler toplar. Bu veriler, hayvancılık işletmelerinin daha iyi kararlar almasına ve işletmelerini optimize etmelerine yardımcı olur.

Akıllı yemleme sistemleri Türkiye'de yaygınlaşıyor mu?

Son yıllarda, Türkiye'de akıllı yemleme sistemlerine olan ilgi giderek artıyor. Uzmanlar, akıllı yemleme sistemlerinin Türk hayvancılık sektörünün modernleşmesine ve küresel pazarda daha rekabetçi hale gelmesine önemli katkılar sağlayacağına inanıyor.

KURBAN BAYRAMINIZ KUTLU OLSUN

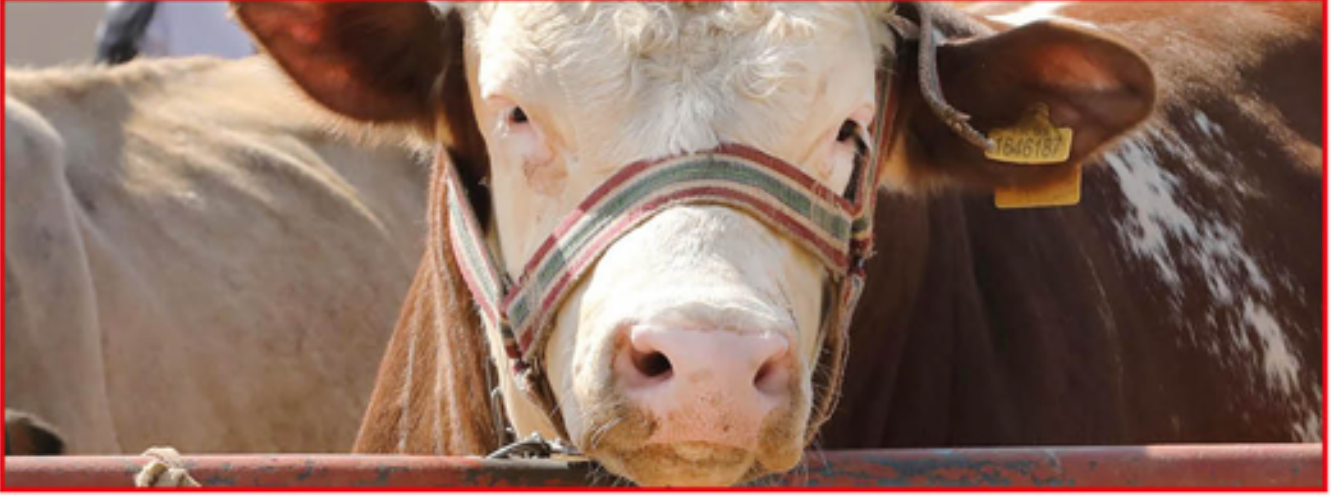
**Bu bayramın tüm dünyaya
barış ve huzur getirmesini dilerim.**

Ahmet YILMAZ
Yönetim Kurulu Başkanı

UŞAK İLİ
DAMIZLIK SIĞIR YETİŞTİRİCİLERİ
BİRLİĞİ

Enflasyonun Kurban Bayramı!

Tarım ve Orman Bakanlığı'nın açıkladığı verilere göre, Türkiye'de kurbanlık hayvan kesiminde son yıllarda önemli değişiklikler yaşanıyor. 2020 yılında 963 bin büyükbaş ve 2 milyon 800 bin küçükbaş hayvan kesildi. 2021 yılında bu rakamlar 987 bin büyükbaş olarak yükseldi ve 2 milyon 700 bin küçükbaş ile düştü. 2022 yılında ise 872 bin büyükbaş ve 2 milyon 600 bin küçükbaş hayvan kesimi gerçekleşti. Geçen yıl, yani 2023'te 847 bin büyükbaş ve 2 milyon 800 bin küçükbaş hayvan kesildi.

Ancak, ülkemizde alım gücünün azalması ve kurbanlık fiyatlarındaki ciddi artışlar nedeniyle bu yıl büyükbaş kesimlerinde en az yüzde 20, küçükbaş kesimlerinde ise en az yüzde 10 azalma bekleniyor. Son yıllardaki kurban satışlarına bakıldığında bu yıl yaklaşık 680 bin büyükbaş ve 2 milyon 500 bin küçükbaş olmak üzere toplamda 3 milyon 180 bin kurbanlık hayvanın kesileceği öngörülüyor. Bu durum, kurban alımının geçmiş yıllara göre oldukça düşük seyredeceğini ve yetiştiricilerin emeklerinin karşılığını alamayabileceğini gösteriyor.

Fiyatlar geçen yıla göre büyükbaş hayvanda yüzde 68,8, küçükbaş hayvanda ise yüzde 88,4 oranında arttı. Ortalama fiyatlar büyükbaşta kilogram başına 147 liradan 248 liraya, küçükbaşta ise 130 liradan 244 liraya çıktı. Canlı kilogram olarak büyükbaş

hayvan fiyatları İstanbul'un Avrupa yakasında 250-300 lira, Anadolu yakasında 240-300 lira, Ankara'da 230-280 lira, İzmir'de ise 250-270 lira arasında değişiyor. Küçükbaş hayvan fiyatları ise İstanbul'un Avrupa yakasında 240-300 lira, Anadolu yakasında 230-300 lira, Ankara'da 240-280 lira, İzmir'de ise 250-300 lira arasında seyrediyor.

Kurbanlık hisse bedelleri de oldukça yüksek. İstanbul'da 22 bin lira ile 35 bin lira, Ankara'da 20 bin lira ile 32 bin lira arasında değişiyor. Büyükbaş hayvanlarda hisseli satışlar da yaygın ve hisse fiyatları illere göre değişmekle birlikte 18 bin lira ile 35 bin lira arasında değişiyor. Kişi başı hisse bedeli İstanbul'da 22 bin lira ile 35 bin lira, Ankara'da 20 bin lira ile 32 bin lira, İzmir ve Bursa'da 18 bin lira ile 30 bin lira, Kahramanmaraş'ta 20 bin

lira ile 25 bin lira, Erzurum, Sakarya ve Malatya'da 20 bin lira ile 30 bin lira, Antalya, Karaman ve Kastamonu'da ise 18 bin lira ile 25 bin lira arasında değişiyor. Bu fiyatlar bayram yaklaştıkça talebe göre değişebilecek.

Tüm bu veriler gösteriyor ki, kurbandan kurban et yiyebilen vatandaşlar bu yıl kurban kesiminde daha da zorlanacak. Kurban alım gücünün düşmesi, fiyatların yükselmesi ve kesim sayılarındaki azalma, kurbanlık hayvan yetiştiricilerini de olumsuz etkiliyor. Yetiştiriciler, emeklerinin karşılığını alabilmek için mücadele verirken, vatandaşlar ise bütçelerine uygun kurban bulmakta zorlanacak gibi görünüyor. Bu Kurban Bayramının, alım gücünün düştüğü, fiyatların arttığı ve hayvanların yetiştiricilerin ellerinde kalma riskinin yüksek olduğu bir bayram öngörülüyor.

TopraĐa DeĐer Katmak iftimizden, çiftçimizin EmeĐini Korumak Bizden!

Emeğiyle verimli toprakların ve gcl bir
geleceğin mimarı olan çiftçimizin yanındayız;
TARSİM olarak tarımın sigortasıyız.

TARSİM®
tarımın sigortasıyız

Mobil uygulama için

/Tarsim

/tarim_sigortasi

tarsim.gov.tr
ALO TARSİM 172

Eskişehir İli
Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği

Mübarek Kurban Bayramınızı kutlar,
aileniz ve sevdikleriniz ile birlikte
mutlu, huzurlu, sağlıklı
nice bayramlar geçirmenizi dileriz.

**Kurban Bayramınız
mübarek olsun.**

Gazi Küçükarslan

Eskişehir İli
Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği
Yönetim Kurulu Başkanı

Emeğiyle ve alın teri ile ülke ekonomisine can katan
üreticilerimizin ve yetiştiricilerimizin
Kurban Bayramı'nı en içten dileklerimizle kutlar,
emeklerinin karşılığını bolca alacakları bir bayram dileriz.

Tüm İslam âleminin Kurban Bayramı mübarek olsun!

Bekir KAYAN

Yönetim Kurulu Başkanı

Aksaray İli
Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği

Tüm emektar üreticilerimizin
Kurban Bayramı'nı kutlar, aileleriyle birlikte
sağlık ve huzur dolu bir bayram geçirmelerini
temenni ederiz.

Bayramınız mübarek olsun!"

Yönetim Kurulu Adına
Murat KARAGÖL

SAMSUN İLİ
DAMIZLIK KOYUN KEÇİ YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ

Sakarya

Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği

Kurban Bayramı'nın bereketi,
sevgi ve huzur dolu anları
hepimize mutluluk getirsin.
Kurban Bayramı sağlık,
bolluk ve bereket içinde geçmesini dileriz.
Bayramınız mübarek olsun!"

Hakan Candemir
Yönetim Kurulu Başkanı

KURBAN BAYRAMINIZ mübarek olsun

Tüm İslam aleminin
Kurban bayramını tebrik eder,
bayramın tüm insanlığa
barış getirmesini
temenni ederim.

Zeki Selçuk

Adıyaman Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği
Yönetim Kurulu Başkanı

Mübarek Kurban Bayramınızı
tebrik eder, üreticilerimiz,
ülkemiz ve tüm insanlık için
hayırlara vesile olmasını dilerim.

Ahmet ERTÜRK

Yönetim Kurulu Başkanı

Küçük Ölçekli Çiftliklerde Kâr Marjını Artırma Stratejileri!

Küçük ölçekli çiftlikler, yerel ekonomilerde önemli bir rol oynamaktadır. Ancak, bu çiftlikler genellikle büyük tarım işletmelerine kıyasla kârlılığı sürdürme konusunda zorluklarla karşılaşır. Kâr marjını artırmak, sürdürülebilir bir çiftlik işletmesi için kritik öneme sahiptir.

İşte küçük ölçekli çiftliklerde kârlılığı artırmak için uygulanabilecek stratejiler:

Çeşitlendirilmiş Ürün Portföyü

Tek bir ürün türüne odaklanmak, piyasa dalgalanmaları karşısında risk oluşturabilir. Bu nedenle, çeşitli ürünler yetiştirmek veya farklı hayvancılık türlerini bir arada bulundurmak önemlidir. Örneğin, süt ve et üretimi yapan bir çiftlik, aynı zamanda organik sebze ve meyve yetiştirerek gelir kaynaklarını çeşitlendirebilir. Bu çeşitlilik, ürünlerin bir kısmının başarısız olması durumunda çiftliğin finansal olarak ayakta kalmasını sağlar.

Doğrudan Tüketicilere Satış

Araçlardan kaçınarak ürünleri doğrudan tüketicilere satmak, kâr marjını önemli ölçüde artırabilir. Çiftlik pazarları, doğrudan satış mağazaları ve internet üzerinden satış gibi kanallar kullanılarak daha yüksek fiyatlar elde edilebilir. Ayrıca, tüketicilerle doğrudan ilişki kurmak, marka sadakati oluşturur ve ürünlerin değerini artırır.

Organik ve Katma Değerli Ürünler

Organik tarım ve hayvancılık, ürünlerin daha yüksek fiyatlarla satılmasını sağlar. Katma değerli ürünler üretmek de benzer şekilde kârlılığı artırabilir. Örneğin, süt yerine peynir veya yoğurt gibi işlenmiş ürünler satmak, et yerine işlenmiş et ürünleri sunmak daha yüksek gelir getirebilir. Bu tür ürünler, tüketici gözünde daha çekici olabilir ve pazarda rekabet avantajı sağlar.

Yenilikçi Pazarlama Teknikleri

Modern pazarlama tekniklerini

kullanarak geniş bir müşteri kitlesine ulaşmak mümkündür. Sosyal medya, e-posta bültenleri ve web siteleri üzerinden yapılan dijital pazarlama, çiftliğin bilinirliğini artırabilir. Hikaye anlatımı ve içerik pazarlama stratejileri kullanarak, tüketicilere çiftliğin değerlerini ve ürünlerin kalitesini anlatmak, markaya olan ilgiyi artırır.

Verimlilik Artırıcı Teknolojiler

Teknolojiyi kullanarak üretim süreçlerini optimize etmek, maliyetleri düşürür ve verimliliği artırır. Örneğin, sulama sistemlerinin otomatikleştirilmesi, hayvan sağlığının sensörlerle izlenmesi veya dronlar kullanarak tarım arazilerinin yönetilmesi gibi teknolojik yenilikler, işgücü maliyetlerini azaltabilir ve üretim süreçlerini daha etkili hale getirebilir.

Eğitim ve Danışmanlık Hizmetleri

Çiftçilerin sürekli olarak yeni teknikler ve stratejiler hakkında bilgi sahibi olması, verimliliği ve kârlılığı artırabilir. Tarım ve hayvancılık konusunda eğitim programlarına katılmak, danışmanlık hizmetlerinden yararlanmak ve sektördeki yenilikleri takip etmek, küçük ölçekli çiftliklerin gelişimine katkıda bulunur.

Maliyet Kontrolü ve Finansal Yönetim

Maliyetleri dikkatli bir şekilde izlemek ve yönetmek, kârlılığı artırmanın temel yollarından biridir. Girdi maliyetlerini düşürmek, israfı önlemek ve finansal planlama yapmak, çiftlik işletmesinin sürdürülebilirliğini sağlar. Etkili bir muhasebe ve finansal yönetim sistemi, çiftliğin mali durumunu sürekli izleyerek gerekli önlemleri almayı mümkün kılar.

Topluluk Destekli Tarım (TDT) Programları

Topluluk destekli tarım programları, çiftçilerin ürünlerini önceden satmalarını sağlayarak finansal güvence sağlar. TDT programlarında, tüketiciler sezon başında çiftlik ürünlerine abone olur ve ödemeyi önceden yapar. Bu, çiftçilerin üretim için gerekli sermayeyi önceden temin etmelerine olanak tanır ve finansal riskleri azaltır.

İşbirliği ve Kooperatifler

Diğer küçük çiftliklerle işbirliği yaparak ölçek ekonomilerinden yararlanmak mümkündür. Kooperatifler aracılığıyla ortak pazarlama, satın alma ve dağıtım süreçleri organize edilebilir. Bu, maliyetleri düşürür ve pazarlık gücünü artırır. Ayrıca, bilgi ve kaynak paylaşımı, çiftliklerin daha verimli ve kârlı olmasını sağlar.

Turizm ve Eğitim Programları

Çiftlik turizmi, eğitim programları ve etkinlikler düzenlemek, ek gelir kaynakları yaratabilir. İnsanlar doğayla iç içe vakit geçirmek, organik ürünler hakkında bilgi edinmek ve çiftlik yaşamını deneyimlemek için bu tür programlara ilgi gösterebilir. Çiftlik turları, atölye çalışmaları ve konaklama hizmetleri sunarak, çiftliğin kâr marjı artırılabilir.

Küçük ölçekli çiftliklerde kârlılığı artırmak, stratejik planlama ve yenilikçi yaklaşımlar gerektirir. Çeşitlendirme, doğrudan satış, teknolojik yenilikler ve etkili pazarlama teknikleri kullanarak, bu çiftlikler sürdürülebilir ve kârlı işletmeler haline gelebilir. Bu stratejileri benimseyen çiftlikler, gelecekte de başarılı olma şansını artıracaktır.

KONYA İLİ
DAMIZLIK KOYUN KEÇİ YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ

Üretimin her aşamasında emek veren
tüm üreticilerimizin
Kurban Bayramı'nı
en içten dileklerimizle kutlar,
sağlık ve mutluluk dolu günler dileriz.
Bayramınız mübarek olsun!

Fethah ÖZTÜRK
Yönetim Kurulu Başkanı

📍 Hacı Fethah Mahallesi Mustafa Ataman Sokak
Özkanlar Apt.No: 6/A Meram-KONYA/TÜRKİYE

🌐 www.konyadkkyb.org.tr

✉ info@konyadkkyb.org.tr

☎ +90 (332) 350 32 50

📠 +90 (332) 350 32 51

TÜDKİYEB'den Yeni Destekleme Modeline Tepki!

TÜDKİYEB Genel Başkanı Nihat Çelik, hayvancılığın beş yıllık yol haritasında küçükbaş hayvancılıkta yeni bir destekleme modeline geçilerek anaç koyun keçi desteği yerine aşı ve kayıtlı kuzu ve oğlaklara destek verilecek olmasını sektör açısından sağlıklı bulmadıklarını belirtti.

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği'nin (TÜDKİYEB) Olağan Mali Genel Kurulu Ankara'da gerçekleştirildi. Genel kurula, Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan önemli isimler katıldı. Hayvancılık Genel Müdürü Salih Çelik, Tarım Reformu Genel Müdürü Osman Yıldız, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürü Mustafa Altuğ Atalay, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Başkanı Ahmet Abdullah Antalyalı ve Gıda ve Kontrol Genel Müdür Yardımcısı Sezai Cibelik toplantıya katılan isimler arasında yer aldı.

Ankara'da gerçekleştirilen Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği'nin (TÜDKİYEB) olağan mali genel kurulunda, koyun ve keçi yetiştiricilerinin desteklenmesi konusu öne çıktı.

Toplantıda hayvancılık sektörünün yol haritası kapsamında genç ve kadın çiftçilere verilen desteklerin artırılması, aşılamalardan ücret alınmaması gibi önemli konular masaya yatırıldı. Özellikle çoban istihdamının sektörün en büyük sorunlarından biri olduğu vurgulanarak, bu konuda yapılacak desteklerin güncellenmesi gerektiği belirtildi. Tarım ve Orman Bakanlığı yetkililerinin de katılımıyla yapılan genel kurulda, birliğin faaliyetleri oy birliğiyle kabul edildi.

Toplantının açılış konuşmasını yapan TÜDKİYEB Genel Başkanı Nihat Çelik, anaç koyun keçi desteğinin yetiştiricilere doğrudan verilen en önemli destek olduğunu belirtti ve bu

destekten her yıl 200 binin üzerinde yetiştiricinin faydalandığını söyledi. Çelik, Tarım ve Orman Bakanı tarafından açıklanan 2024-2028 yıllarında uygulanacak olan hayvancılık yol haritasında genç ve kadın çiftçilere verilecek desteklerin artırılacağını, kayıtlı ve aşı kuzu ve oğlaklara destek verilerek yapılacak aşı ve aşılamalardan ücret alınmayacak olmasının hayvancılığa olumlu yansımalarını umut ettiklerini ifade etti.

Destekleme Modeline İtiraz ve Sektörün Sorunları

Çelik, hayvancılığın beş yıllık yol haritasında küçükbaş hayvancılıkta yeni bir destekleme modeline geçilerek anaç koyun keçi desteği yerine aşı ve kayıtlı kuzu ve oğlaklara destek verilecek olmasını sektör açısından sağlıklı bulmadıklarını belirtti. Bu konuda Tarım ve Orman Bakanı ve Bakanlık bürokratları nezdinde olabilecek sıkıntıları dile getirdikleri

ni ve kararname çıkana kadar bu taleplerinin devam edeceğini vurguladı.

Çelik, "Bizler icra makamı değil rica makamıyız. Sektörümüzü daha iyi yerlere getirmek için sahada yaşadığımız sorunları çözüm makamı olan Bakanlığımıza iletmekle mükellefiz. Bu görevi de layıkıyla yapmak üzere yoğun çalışmalar içinde olduğumuzdan hiç birinizin kuşkusu olmasın. Birlikte el ele vererek üstesinden gelebileceğimiz hiçbir şey yoktur. Bu inançla önümüzdeki süreçte de yolumuza devam ederek bu sektörü daha iyi yerlere getireceğimize olan inancım tamdır," şeklinde konuştu.

Aşılama ve Küpeleme Desteklerinin Önemi

Genel Başkan Çelik, kuzu ve oğlakların aşılama ve küpeleme noktasında destekleme kapsamına alınmasını istediklerini belirtti. Anaç desteğinin devam etmesi gerektiğini vurgulayan Çelik, "Biz anaç desteği devam etmesin demiyoruz, kaldırılmasını istemiyoruz. Biz evet kuzu ve oğlağa destek verilsin diyoruz fakat anaç desteği de verilsin. Çünkü ana olmadan dana olmaz. Bu bilinçle bizim buna göre eylem planını hazırlamamız gerekiyor," dedi.

Geçtiğimiz yıl hayvan başına 300 TL destek aldıklarını belirten Çelik, "Biz 100 TL anaç desteği alıyorduk fakat 200 TL de sürü yenileme ve büyüme desteği alıyorduk. Şimdi biz kuzu-oğlağa 200 TL verirsek bu tatmin etmeyecek. Biz bunu üreticiye anlatabamayız," dedi.

Çoban İstihdamının Önemi ve Sertifika Sorunu

İddia edinilen aksine Türkiye'de 5-10 milyon çiftçinin olmadığını, 1 milyon civarında çiftçi olduğunu ve bunun 300 bininin koyun-keçi yetiştiricisi olduğunu belirten Çelik, aile işletmelerinin bitkisel üretimle değil, koyun keçi yetiştiriciliğiyle anılması gerektiğini vurguladı. Çoban istihdam desteğinden tüm işletmelerin faydalanmasını istediklerini belirten Çelik, özellikle 30 yaşın altındaki çobanlara ilave destekler verilmesi gerektiğini söyledi. Halk Eğitim Merkezleri tarafından verilen sürü yöneticisi sertifikası uygulamasının son bul-

ması gerektiğini ve bu sertifikaların Birlikler ve Tarım il ve ilçe Müdürlükleri tarafından verilmesi gerektiğini belirtti.

Yabancı Uyruklu Çobanlar ve Sosyal Güvenlik

Yabancı uyruklu çoban konusunun alternatif bir plan olarak düşünülmesi gerektiğini ifade eden Çelik, İçişleri Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının yasal düzenlemeleri bir an evvel sonuçlandırması gerektiğini söyledi. Çobanların sosyal güvenlik şemsiyesi altına alınmasının önemli bir temenni olduğunu belirtti.

Mali Yapının Güçlendirilmesi

Birliklerin mali yapısının güçlendirilmesinin önemine değinen Çelik, "Merkez Birliğimiz ve İl Birliklerimiz olarak faaliyetlerimizi layıkıyla yapmanın ve yetiştiricilerimize faydalı hizmetler sunmanın yolu güçlü bir mali yapıya kavuşmaktan geçiyor. Mali durumunuz zayıf ise beklenen hizmetleri yapmanız oldukça zordur. Bugün birçok Birliğimizin mali durumu iyi olmadığı için bırakın hizmeti, personeline maaş veremeyecek boyutta olan Birliklerimiz mevcuttur," dedi.

Destekleme Kalemlerinin Artırılması

Desteklemeler kararnamesinde yer alan "çiftçi örgütlerini güçlendirme" payının artırılması gerektiğini belirten Çelik, bu yıl çıkacak kararda verilecek destekleme kalemleri dikkate alınarak, önceki kararnamede

yer alan yüzde 3'ün yüzde 6'ya, yüzde 5'in ise yüzde 8'e çıkarılmasını talep ettiklerini söyledi. Son yıllarda yaşanan yüksek enflasyon ve asgari ücretin yükselmesinin il birliklerini zor durumda bıraktığını belirten Çelik, birliklerin hayatiyetlerinin sürdürülmesinin sektörün ilerlemesine yol açacağını vurguladı.

Ulusal Islah Programı ve Sektörün Geleceği

Önümüzdeki süreçte mali imkânların elverdiği ölçüde sorunların çözümünde daha aktif rol alacaklarını belirten Çelik, Tarım ve Orman Bakanlığı ile yapılan Ulusal Islah Programı protokolü çerçevesinde ıslah faaliyetlerinin yaygınlaştırılması ve geliştirilmesine çalışacaklarını söyledi. En büyük hedeflerinin, ülkenin kırmızı et açığını kapatmak amacıyla Tarım ve Orman Bakanlığı ile müşterek çalışmalar yaparak, sektörün sorunlarını çözmek ve küçükbaş hayvan yetiştiriciliğinde verimliliği artırmak olduğunu belirtti. Bakanlığın tarımsal politikalarını taşranın en ücra köşesine kadar anlatmaya gayret edeceklerini ifade eden Çelik, il birliklerini yapısal olarak güçlendirmek ve kurumsal yapıya kavuşturmak için çalışacaklarını söyledi.

Çelik, konuşmasını şu sözlerle sonlandırdı: "Çağımızın en önemli sektörü tarım ve hayvancılıktır. Gıdanın günümüzde ve gelecekteki stratejik önemi sürecektir olup bu çerçevede küçükbaş hayvancılık sektörü çok daha önemli hale gelecektir. Merkez Birliği ve il birlikleri olarak ülkemize, küçükbaş hayvancılık sektörüne ve yetiştiricilerimize hizmet yolunda her türlü çalışma ve gayretin içerisinde olacağız."

Çelik, ülkemizin dağları, ormanları, çayır ve meraları, yaylaları, dereleri, nehirleri, denizleri ile eşsiz bir coğrafyada bulunduğunu ve bu coğrafyanın küçükbaş hayvancılık için büyük bir avantaj sağladığını belirtti. Bu avantajın önümüzdeki yıllarda fırsata çevrileceğine inandıklarını ve bu hedef doğrultusunda çalışmalarını azimle sürdüreceklerini vurguladı. "Hep birlikte el ele vererek başaracağız," diyerek sözlerini tamamladı.

Mehmet TAŞAN

Ziraat Yüksek Mühendisi / Emekli Genel Müdür

Planlı Üretim Modeli Ne Getirecek?

Türk Tarımının bence en önemli sorunlarından biri plansız üretimdir. İç tüketimde yıllık olarak Ülkemizin ihtiyacı hangi üründe ne kadardır? İhtiyaç fazlası üretim olursa depolama, işleme, ihracat potansiyelimiz nedir? Buna göre iç tüketim ve ihracat potansiyeline göre hangi ürünü, nerede, ne zaman, nasıl, ne kadar üretmemiz gerekir? Yeterli olmayan ürünler için nereden, hangi şartlarda temin edeceğimiz bir plan dahilinde tespit edilmelidir. Maliyetlerde belirsizlik olduğu için ürün fiyatlarında da belirsizlikler olmaktadır. Ürettiğimizi nereye hangi fiyatla satabiliriz? Ne kadar destek alacağız? Sonuçta üretici olarak hangi üründen ne kadar kar veya zarar edeceğiz? Bütün bu belirsizlikler içerisinde yapılan üretim Merhum Nasrettin Hocanın dediği gibi Göle maya çalmaya benzer.

Tarımsal üretimde en önemli eksiklerimiz de kayıt tutulmamasıdır. Bir üreticimiz birkaç üründe hem bitkisel üretim yapıyor, hem de hayvansal üretim yapıyor. Normal şartlarda yılsonunda hangi üretimden ne kazandı veya ne kadar zarar etti? Çoğunlukla bu kayıtlar tutulmadığı için belki de zarar ettiği ürünü üretmeye devam ediyor. Bu da işin başka bir boyutudur.

Çiftçilik dünyanın her yerinde en zor ve en riskli meslektir. Riski ve sıkıntıyı en az seviyeye indirmek, hem üreticiyi, hem de tüketiciyi düşünerek tedbirler almak gerekiyor. Daha önceki yazılarımda da bahsettiğim gibi ülkemiz tarımındaki gelişmeyi kimse göz ardı edemez. Ancak hala çözüm bekleyen sorunlar var. Ülkemizde

şimdiye kadar Planlı Üretim yapılmadığından ürünün azlığı gibi bazen fazlalığı da sıkıntı veriyor. Satılmayan ürünler çöpe gidiyor.

5488 Sayılı Tarım Kanununun 7'nci maddesine dayanarak Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından hazırlanan "Tarımsal Üretim Planlanması Hakkında Yönetmelik" 14 Eylül 2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Bu yönetmelik, bitkisel üretim, hayvansal üretim ve su ürünleri üretiminde tarım havzası veya işletme bazında üretimin planlanmasını kapsamaktadır. Ayrıca tarımsal üretimin planlanması uygulamaları, Bakanlığın ilgili merkez ve taşra teşkilatları ile Kurul, teknik komiteler, il/ilçe tahkim komisyonları, il/ilçe keşif komisyonları ve il/ilçe tes-

pit komisyonları tarafından yürütülmesi öngörülmüştür. İl Komitelerine ilgili Resmi kurumların yanı sıra üretici temsilcilerinin de katılması planlanmıştır.

Yönetmelik kapsamında kurulacak olan Teknik Komiteler; Su kısıtı, sosyo-ekonomik koşullar, pazarlama olanakları, örgütlülük durumu, tarımsal altyapı, tarımsal sanayi durumu, depolama ve işleme kapasitesi, çiftçilerin mevcut alet ve ekipman varlığı, sulama durumu, münavebe, iş gücü olanakları, mera varlığı, otlama kapasitesi, hayvan varlığı, su ürünleri üretim potansiyeli ve çiftçi deneyimleri göz önüne alınarak hazırlanacak rapor doğrultusunda ürün veya ürün gruplarında, üç yıllık dönemleri kapsayacak şekilde havza veya işletme ba-

zında her yıl üretim planını hazırlayacak ve sulanan alanlarda en az üçlü, kuru alanda ise en az ikili münavebeyi içeren ekim nöbeti planı hazırlayarak Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğüne sunacaktır. Merkezde kurulacak Kurulun onayı ile yürürlüğe girecektir.

Hayvansal Üretimle ilgili iklim koşulları, arazi yapısı, işletme büyüklüğü, mevcut hayvan varlığı, kaba yem ihtiyacının karşılanma oranı, mera varlığı, su ihtiyacı, nüfus projeksiyonları ile iç ve dış talep verilerinin değerlendirilmesi suretiyle hazırlanan planlar Hayvancılık Genel Müdürlüğüne sunulacak ve Kurulun onayı ile yürürlüğe girecektir.

Aynı şekilde Su ürünleri üretimi planlaması da kalkınma planları, orta vadeli programlar ve Bakanlık stra-

tejik planları dikkate alınarak; arz ve talep dengesi, üretim, ihracat, ithalat, avlanabilir stok durumu, nüfus projeksiyonları, bilimsel çalışmalar, çevresel değişkenler ve sosyo-ekonomik etkenler ile uluslararası yükümlülükler ve istatistiki verilerin değerlendirilmesi suretiyle hazırlanan planlar Su Ürünleri Genel Müdürlüğüne sunulacak ve Kurulun onayı ile yürürlüğe girecektir.

Stratejik ürünlerin, en uygun yerde üretilmesiyle birlikte, kaynak kullanımında optimizasyon, verimlilik ve tarımsal hasılda artış sağlanması, hasat döneminde üreticilerimizin pazarlama sorunu yaşamalarının önüne geçilmesi, refah düzeylerinin yükselmesine katkı sağlanması ve iklim değişikliği dikkate alınarak doğal kay-

naklarımızın sürdürülebilir kullanımı temin edilerek suyu merkeze alan bir üretim planlaması amaçlanmıştır. Böylece üreticimizi koruyup güçlendirirken, tüketicimizin de artan refahtan pay alması sağlanmış olacaktır.

Üretim izni verilmesinde; Söleşmeli üretim, organik tarım ve iyi tarım uygulamaları yapılan alanlara, Hayvancılık işletmelerinin kendi ihtiyaçlarına yönelik yem üretimlerine, Tarla içi modern sulama sistemleri kullanılarak yapılan üretimlere, Özel mevzuatı çerçevesinde münavebe zorunluluğu olan ürünlere, Çiftçi örgütleri tarafından ortak üretim alanlarında yapılan üretimlere öncelik verilecektir.

Ülkemiz tarımı için reform niteliği taşıyan Planlı Üretimle ilgili ön-

görülen uygulama hakkında kısaca bilgi verdikten sonra katkı sağlamak amacıyla bazı hususları belirtmek istiyorum:

Bitkisel üretim, hayvansal üretim ve su ürünleri üretimini kapsayacak şekilde geniş tutulması yerine pilot uygulamayla dar kapsamda başlatılmalıydı. Özellikle ilk etapta temel gıda ürünleri olan buğday, arpa, mısır, çeltik, patates, pamuk, soğan, soya, ayçiçeği, şekerpancarı, et, süt vb. ürünlerle sınırlı tutulması gerekmektedir. Seçilen ürün stratejik olmalı, kendine yeterlilik amaç olarak belirlenmeli ve söz konusu ürünün ithal ikame miktarı ile ödenen döviz miktarlarının azalması hedef alınmalıdır.

İl Müdürlükleri, bu ürün için deneme sezonunu çok iyi izlemeli ve bir sonraki sezon için ortaya çıkan eksikleri doğru tespit etmelidir. Deneme sezonunda tespit edilen hususlar bu üründe, yeni sezonda alınacak yeni kararlara ve plana dahil edilmelidir. Edinilen bu tecrübe, yeni sezona yeni bir ürünün devreye alınması için kullanılmalıdır.

Böylelikle kademeli bir planlama ile birlikte parçadan bütüne gidilmelidir. Aksi takdirde şu anda belirlenen ve alınan karar gereği belirlenen tüm ürünlerin bir anda Ülke genelinde planlamaya çalışılması sonucunda ise; kuvvetle muhtemel başarısızlığı beraberinde getirecektir.

Alınan kararların kurumun işleyişini olumsuz etkilenmesine izin verilmemelidir. En alt birimde bu çalışmayı yürütecek olan teknik personelin ve en önemlisi Üreticilerin görüş ve katkıları alınmalı, kararlar dayatılmamalıdır. Unutulmamalıdır ki; uygulanabilir olmayan kararlar zaman ve kaynak israfıdır.

Üreticilere en az 3 yıllık üretim planlaması yaptırılmalı, ilk yıllarda sisteme dahil olacak gönüllü üreticilere 3 yıllık plan ve çiftlik muhasebe veri ağına dahil edilerek ilave ödeme yapılmalı ve planlama sonucunda işletmenin karlı ve daha sürdürülebilir olduğu gösterilmelidir.

Çiftçinin ÇKS başvurusu planla-

ma başvurusu olarak kabul edilerek, sadece uygunsuzlukların üreticiye geri bildirim esas alınmıştır. Ar-Ge, tohumculuk veya özel hükümlere tabi üretim uygulama dışı bırakılmıştır.

Başarılı uygulamaları olan ülkelerde Üretici Örgütleri planlı üretimde fonksiyonel olarak yer alırken yeni uygulamada üretici örgütleri veya ürün konseylerinin herhangi bir görevi, rolü veya sorumluluğu görülmemektedir.

Planlama için referans alınacak istatistiki verilerin kaynağı, veri setlerinin zaman aralığı, hangi tarihten itibaren referans alınacağı daha detaylı ele alınmalıdır.

Bakanlığın araştırma ve politika belirleme görevi bulunan TAGEM Genel Müdürlüğü ile gerek hayvansal üretim gerekse bitkisel üretimde önemli olan bitki ve hayvan sağlığı görevini yürüten Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü'nün de planlama mevzuatında olması gerekmektedir. Bitki Sağlığı ve Hayvan Sağlığından kaynaklanan üretim kayıpları %35-70 arasında olup bu konuların planlama dışı düşünülmesi uygun değildir.

Hazırlanan planların askı süresi son derece önemli olduğundan askı süresi ve askı yeri belirtilmelidir. Parsel bazlı planlamanın nasıl ve kim tarafından yapılacağı belirtilmeli, Tarım arazisi tanımı ve hazine arazilerinin durumu netleştirilmelidir. Ulusal planlamanın yapılacağı zaman, sorumlusu ve ilan zamanı netleştirilmelidir.

Planlamaya uygunsuzluk durumlarındaki desteklerden 5 yıl süreli men ve brüt tarımsal hasıladan %1-5 arası kesilecek idari para cezası uygulanabilir değildir. Ayrıca mevzuata aykırılığın yaptırımlara tabi tutulması en üst mülki idarenin yetkisinde olup, yetkinin kaynağı ve sınırları belli değildir.

Yıllık planlar il tarafından her yıl güncellenip güncellenmeyeceği netleşmemiştir. Ayrıca onay, ret ve izinlerin komisyon ve kurulca uygulanması, ancak uygunsuzlukların tek kişiye yani mülki idareye verilmesi uygula-

ma güçlükleri doğuracaktır. Ülkemiz ekolojisi ve toprak yapısı iyi etüt edilmeli ve ekiliş dağılımı Verimlilik ve kârlılık esasına göre belirlenmelidir.

Mevcut tarımsal destekleme yapısının planlama yaklaşımına uyumlu ve bu yeni yaklaşımı destekler hale getirilmesi gerekir. Bunun için üretim etkisi olmayan desteklerden vazgeçilerek destekleme uygulamasının planlı üretime göre güncellenmesi gerekir.

Yönetmeliğe göre topraksız tarımın bitkisel üretim dışı kalması ihtimali görülmektedir. Ulusal planlamaya aykırılık teşkil eden taleplerin yerinde ilçe veya il bazlı bir onay olması yeterli olabilir. Mikroorganizma ve enerji üretiminin tarımsal faaliyet olarak izne bağlı olması sorunlu bir konu olarak değerlendirilmektedir.

Planlamanın bir üründe, Ülke genelinde tüm faktörler dikkate alınarak bir üretim sezonunda denenmesi gerekmektedir. Seçilen ürün stratejik olmalı, kendine yeterlilik amaç olarak belirlenmeli ve söz konusu ürünün ithal ikame miktarındaki azalma hedef alınmalıdır. Ülkemiz ekolojisi ve toprak yapısı iyi etüt edilmeli ve ekiliş dağılımını verimlilik esasına göre belirleyerek bir yol haritası çıkarılmalıdır.

Planlamaya dahil edilen tüm ürünler için bir piyasa yönetim aracının oluşturulması gerekir. Fazla üretim veya eksik hasıla oluştuğunda depolama, tedarik, satın alma gibi piyasa düzenlemesinin öncelikle sektör tarafından mümkün olmadığında devlet tarafından yapılması veya organize edilmesi gerekir. Planlamadan kaynaklanan üretici zararının da nasıl karşılanacağı belirtilmelidir.

Sonuç olarak; Türk tarımında devrim niteliğindeki Planlı Üretim modelinin zaman içerisinde gelişen şartlara göre şekillenerek rayına oturacağından emin olduğumu ifade etmek istiyorum. Bu zamana kadar ele alınmayan, zamanla bazı sıkıntıları da olabilecek Planlı Üretim Ülkemiz Tarımına hayırlı olması temennisiyle katkı veren meslektaşlarımı kutluyorum. Allah yardımcıları olsun.

Ağrı

Damızlık Koyun Keçi
Yetiştiricileri Birliği

Tüm İslam aleminin
Kurban Bayramı'nı kutlar,
sağlık, huzur ve mutluluk dolu
bir bayram geçirmelerini dileriz.
Barış ve kardeşlik içinde

Nice Bayramlara

Mehmet Nuri SAMANCI

Yönetim Kurulu Başkanı

Mübarek

KURBAN BAYRAMI,

birlik ve beraberlik içinde
kutlandığında anlam kazanır.

Siz değerli üreticilerimizin

bayramını en içten dileklerimizle kutlar,

bereketli ve huzurlu bir bayram dileriz.

Yılmaz Kaya

ÇORUM DSYB

Yönetim Kurulu Başkanı

Isparta Gülünün Kokulu Hikayesi!

Isparta'nın ismi, adeta gül kokusuyla özdeşleşmiş durumda. Peki, bu kadim kentin ve meşhur gülünün tarihi nedir? Bu yazıda, Isparta gülünün geçmişten günümüze uzanan kokulu hikâyesini sizlere aktaracağız.

Gül Yetiştiriciliğinin Kökenleri

Anadolu topraklarında gül yetiştiriciliğinin tarihi oldukça eskilere dayanmaktadır. İlk gül bahçelerinin MÖ 2000 yıllarına kadar uzandığı bilinmektedir. Özellikle antik Yunan ve Roma dönemlerinde gül, tıbbi ve kozmetik amaçlı olarak yoğun bir şekilde kullanılmıştır.

Isparta'ya Giriş ve Gelişme

Isparta'da gül yetiştiriciliğinin temelleri ise 19. yüzyıla atılmaktadır. 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı'ndan sonra, Bulgaristan'dan göç eden Türkler, yanında getirdikleri gül fidanları ile Isparta'da gülcülük faaliyetlerini başlatmışlardır.

Müftüzade İsmail Efendi ve Öncülük

Bu göçmenler arasında, Isparta gülcülüğünün öncülerinden biri olarak kabul edilen Müftüzade İsmail Efendi de yer almaktadır. 1888 yılın-

da Bulgaristan'ın Kazanlık yöresinden getirdiği gül fidanları ile Isparta'da ilk gül bahçesini kuran İsmail Efendi, bu alanda önemli gelişmelere imza atmıştır.

Gül Yağı Üretimi ve Ticaret

Zamanla Isparta'da gül yetiştiriciliği ve gül yağı üretimi hızla gelişmiştir. Isparta'nın elverişli iklimi ve toprak yapısı, gül yetiştiriciliği için ideal koşullar sunmaktadır. Bu sayede Isparta gülü, kendine özgü kokusu ve kalitesi ile tüm dünyada ün kazanmıştır.

Gülün Günümüzdeki Yeri

Günümüzde Isparta gülü, Türkiye'nin en önemli ihracat ürünlerinden biridir. Gül yağı ve gül suyu başta olmak üzere, gıda, kozmetik ve ilaç sektörlerinde de yaygın olarak kullanılmaktadır. Isparta'da her yıl düzenlenen Gül

Festivali de bu kadim geleneğin bir kutlaması olarak öne çıkmaktadır.

Isparta gülü, sadece bir çiçekten öte, bir kentin kimliği ve hafızasıdır. Kokusu ile büyüleyen bu güller, Isparta'nın bereketli topraklarından, tüm dünyaya yayılan birer elçidir. Isparta gülü, geçmişten günümüze uzanan hikayesi ile bizlere doğanın güzelliğini ve insan emeğinin değerini hatırlatmaktadır.

Sonuç olarak, Isparta'nın iklimi, toprak yapısı ve tarihsel süreçte kazanılan deneyimler, bu bölgenin gül yağı üretiminde benzersiz bir yere sahip olmasını sağlamıştır. Gül yağı üretimi, sadece ekonomik bir faaliyet değil, aynı zamanda kültürel bir miras olarak da büyük bir önem taşımaktadır. Bu eşsiz gül türü ve onunla ilgili üretim yöntemleri, gelecek nesillere aktarılacak değerli bir bilgi birikimi olarak korunmalı ve geliştirilmelidir.

Kurban Bayramı'nın bereketi ve huzuru, yetiştiricilerimize ve emek veren tüm çiftçilerimizin hayatına mutluluk getirsin. Bayramınız kutlu olsun, tüm İslam aleminin Kurban Bayramı mübarek olsun!

**Kocaeli
Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği**
Yönetim Kurulu Başkanı
Cemil Gülfer

Kurban Bayramı'nın manevi huzuru, hayvanlarına ve toprağına emek veren tüm üreticilerimizin hayatına mutluluk getirsin. Bayramınız kutlu olsun, tüm İslam aleminin bayramı mübarek olsun.

Bülent ORAL
Yönetim Kurulu Başkanı

**KIRKLARELİ İLİ
DAMIZLIK KOYUN KEÇİ YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ**

Tokat DSYB Genel Kurulu'nda Büyük Yenilikler Duyuruldu!

Tokat Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği'nin olağan genel kurul toplantısı, 26 Mayıs Pazar günü gerçekleştirildi. Toplantıya, Tarım İl Müdürlüğü temsilcileri ve birlik üyeleri katılım sağladı. Toplantının açılış konuşmasını Tokat DSYB Başkanı İlhan Köten yaptı.

Köten, konuşmasında şu ifadelerle yer verdi:

"Sayın Divan, Tarım İl Müdürlüğü'nün değerli temsilcileri, birliğimizin çok değerli ve kıymetli üyeleri, hepinizi şahsım adına saygı ile muhabbetle selamlıyorum. Birliğimizin olağan genel kuruluna hepiniz hoş geldiniz, sefalar getirdiniz. Öncelikle bu genel kurulumuzun ilimize, sektörümüze ve hepimize hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum."

'Süt Depolarımızı Yeniledik'

Başkan Köten, son dört yıl içinde gerçekleştirilen faaliyetler hakkında bilgi vererek, "Birlik olarak uzun zamandır Tokat Merkez başta olmak üzere Niksar, Turhal ve Almus ilçelerinde süt topluyoruz. Süt toplama işi gerçekten zor bir iş, özellikle altyapımızın çok iyi olması lazım. Bu nedenle öncelikle depolarımızı yenileme kararı aldık. Depomuz önceden Kat kasabasında idi ve bu durum hem yakıt hem de kontrol açısından zorluk çıkarıyordu. Şu an yan tarafta görmüş olduğunuz süt toplama ve yem depolarımızı yaptırдық. Hem kira vermektan kurtulduk hem de kontrolü çok daha iyi sağladık. Ayrıca Almus ilçemizde yeni bir depo açtık ve süt toplamaya başladık. Niksar ilçemizdeki depomuzu da tadilat yaparak düzenledik" dedi.

2023 yılında Tarım ve Kırsal Kal-

kınmayı Destekleme Kurumu'na (TKDK) sundukları projeye de değinen Köten, "Projemizin içeriği süt toplama araçlarının yenilenmesi, süt toplama merkezimizin daha hijyenik hale gelmesi için otomatik yıkama sistemleri, elektrik kesintilerine karşı tanktaki sütlerimizi muhafaza etmek için jeneratör alımı ve sütümüzün kalitesini tespit etmek için süt analiz cihazları alımıydı. Projemizin tutarı 7.500.000 TL idi. Bunun yüzde 65'ini kırsal kalkınma karşıladı, yüzde 35'ini de biz karşılayacağız. Bu proje bizim için çok önemliydi. Süt toplama araçlarımız 4-5 yıl içerisinde yaklaşık 300-350 bin km yol yapıyor. Dolayısıyla bu araçların yenilenmesi gerekiyordu. Ekonomik şartlardan dolayı artık araç yenilemek kolay değil, bu projenin onaylanması ile birlikte araçlarımızı yenilemiş olduk" ifadelerini kullandı.

'Birliğimiz Adına İlçelerimizde de Birer Adet Satış Noktası Açmayı Hedefliyoruz'

Köten, üyelerinin ihtiyaçları doğrultusunda süt kalitesini artırmak ve muhafazasını daha iyi sağlamak için 300-500 litre ve 1 tonluk tankların alımını gerçekleştirdiklerini, 50 civarında tankı üyelerine dağıttıklarını ve ihtiyaca göre dağıtmaya devam edeceklerini belirtti. Ayrıca, birliğe ait süt ve süt ürünleri satış mağazası açma hedeflerinden bahseden Köten,

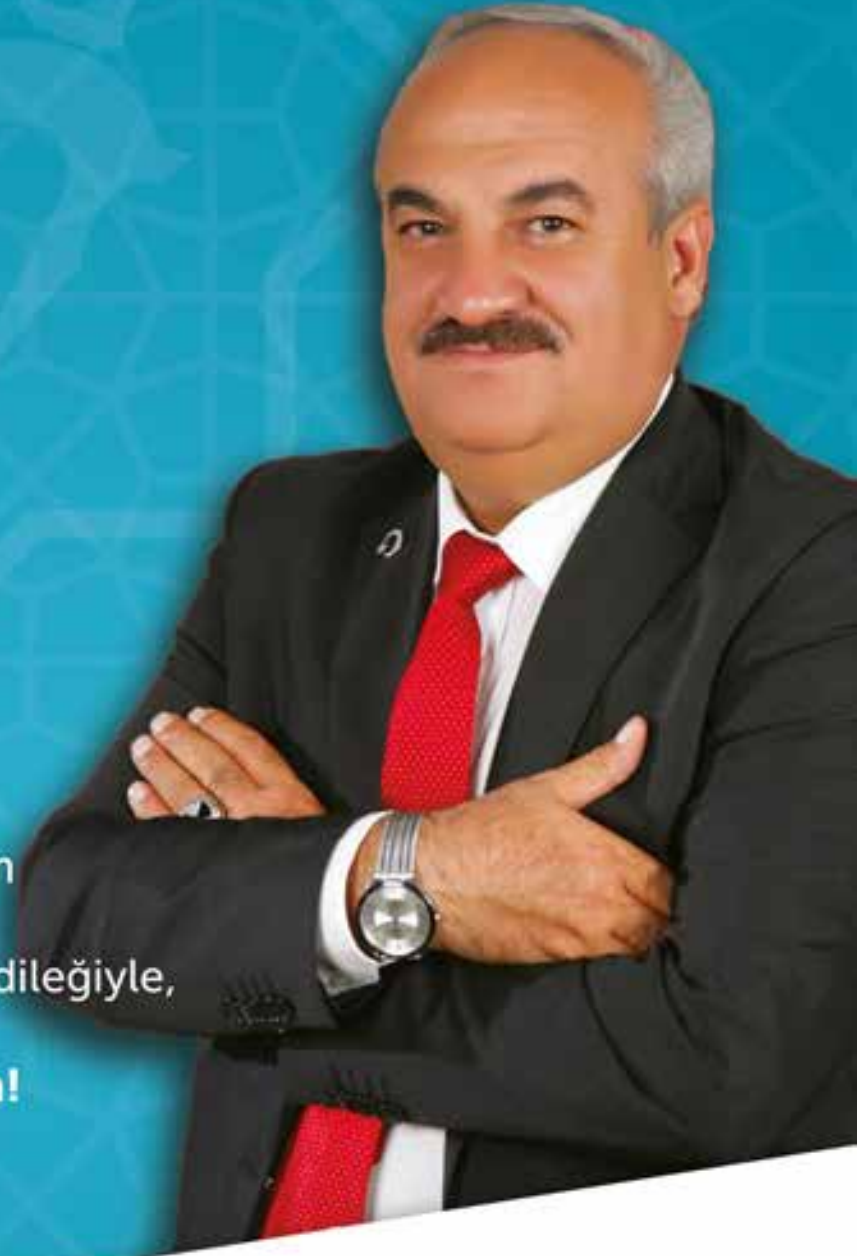
geçen yıl ilk şubeyi açtıklarını ve başarılı olduğunu, şimdi ise şehrin birkaç bölgesinde ve ilçelerde yeni mağazalar açmayı hedeflediklerini söyledi.

Son olarak Ziraat Bankası ile yaptıkları yurt dışından ithal gebe düve getirme projesine de değinen Köten, "Çalışmalar başlattık ve devam ediyoruz. İlk parti düvelerimizi haziran ayının ilk haftasında kura sistemi ile üyelerimize dağıtacağız" dedi.

Köten, önümüzdeki süreçte gerçekleştirmeyi planladıkları projeleri de açıkladı: "Üyelerimize ücretsiz küpe takmak, birliğimize ait süt ve süt işletme tesisi kurmak, silaj paketleme ünitesi kurmak ve üyelerimizin sütlerini her zaman değerinden daha fazla fiyata alıp pazarlamayı düşünüyoruz."

Konuşmasının sonunda Köten, "Değerli üyelerimiz, biz gücümüzü sizden alıyoruz. Bu birlik hepimizin, el ele verip birbirimize destek olmak Allah'ın izni ile çok daha güzel hizmetler yapabileceğimize yürekten inanıyorum. Bu duygu ve düşünceler içerisinde bugün buraya kadar gelip genel kurulumuzu iştirak eden tüm üyelerimize canı gönülden bir kez daha teşekkür ediyorum. Genel kurulumuz hayırlı uğurlu olsun, hepinize bol kazançlı, bereketli, sağlıklı günler diliyorum" diyerek konuşmasını tamamladı.

Tüm üreticilerimizin ve yetiştiricilerimizin Kurban Bayramı'nı en içten dileklerimizle kutlar, bolluk ve bereket dolu bir bayram geçirmelerini dileriz. Emeklerinizin karşılığını almanız dileğiyle, tüm **İslam aleminin Kurban Bayramı mübarek olsun!**

Emrullah AKPUNAR

*Erzurum İli
Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği
Yönetim Kurulu Başkanı*

Assiye YILDIRIM
Tarım Yazarı

Gerçek Bir Hikayeden Uyarlanmış!

Kurmaca öyküleri severiz, hele bir de adına başarı öyküsü dedik mi, yok satar! Hele bunu güzel bir belagatle anlattın mı, dinleyicisi çok olur... Kodlarımızda geleneklerimizde var, doğrusu iyi ki var, bu başka... Gerçek bir öyküden uyarlanmıştır temalı dizi senaryolarına benzer bir anlayışla olanların alıcısı olsa da kalıcılığı yoktur. Popüler kültür hayatın her alanına sirayet ediyor. Bir bakıyorsunuz gerçek veriler bile bu şekilde uyarlanıyor.

Uzun zamandır gözüm kulağım hükümette, ne zaman tarımla ilgili şahane bir açıklama, mucizevi bir program ya da müjde gelecek diye bekliyorum. Genel seçim, yerel seçim derken bir türlü sıra gelmemiştir o muhteşem açıklamaya! Çünkü her yıl tarıma bu tarz bir dokunuş yapılır; milli tarım seferberliği, yerli ve milli ürün destekle, tarım yılı gibi... Neyse ki Sayın Cumhurbaşkanı bu sessizliği bozdu ve geçtiğimiz günlerde katıldığı bir programda "Yeni Bir Tarım ve Kırsal Kalkınma Süreci Başlatıyoruz" dedi. Çok şükür başta çiftçi olmak üzere hepimiz derin bir nefes aldık!

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, "Türkiye'nin tarım ekosistemini geliştirmek için herkesin fikrine, katkısına, eleştirisine, önerilerine sonuna kadar açığız. Yeter ki tarım konusu ezberlere ve ön yargılara kurban edilmesin. Yeter ki cımbızla çekilen bir ürün üzerinden sektöre haksızlık yapılmamasın. Ülkemizin son 21 yılda başarı hikayesi yazdığı alanların en başında tarım, hayvancılık ve su ürünleri vardır" dedi.

Yıllardır gerek televizyon programlarımla gerekse yazılarımla el-

bette gerçekçi bir noktadan, ülkemiz çiftçisinden ve sektörün gelişiminden yana taraf olan bir bakış açısı ile tarım sektörünün sesi olmaya devam eden biri olarak neyi kaçırdım, nasıl oldu da bu başarı öyküsünü ben görüp dilemdiremedim diye hayıflandım? Sil baştan oturdum verileri inceledim, çiftçilerle sektör temsilcileri ile sohbet ettim, makaleler okudum, üzülerek belirtmeliyim ki münferit örnekler dışında sektörün topyekün başarı hikâyesine rastlayamadım.

Çiftçi sayısı azalırken, tarım arazilerinin amaç dışı kullanımı artarken, girdi maliyetleri artarken, hayvancılık ithalata teslim olmuşken, bitkisel üretimin de ithalat girdabına çekildiğini göre göre sahi ben hangi başarı öyküsünü kaçırdım? Samimiyetle bu so-

ruya cevap aradım mesela bazı istatistiklere bakalım. İstatistikleri okurken sadece yıllık değişimi değil mevcut nüfus, turist sayısı, sığınmacılar gibi faktörlere bağlı artan tüketim miktarını da dikkate almak gerektiğinin altını çizmek isterim.

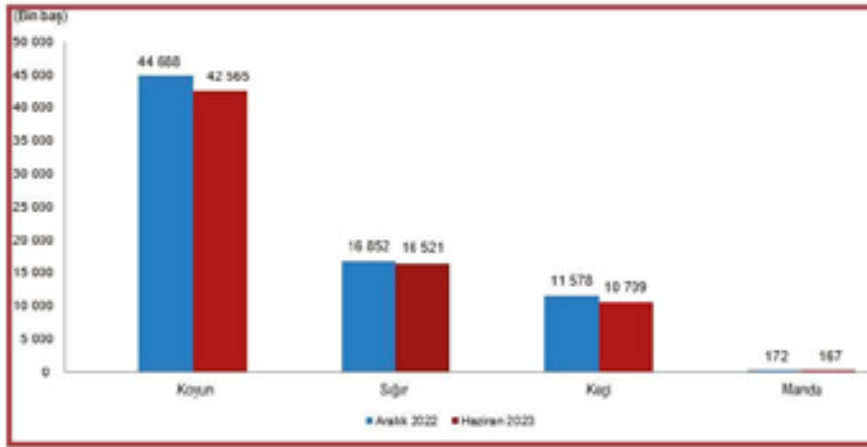
TÜİK verilerine göre;

Büyükbaş hayvan kategorisinde, sığır sayısı Haziran ayı sonu itibarıyla bir önceki yılın Aralık ayına göre %2,0 azalarak 16 milyon 521 bin baş, manda sayısı ise %2,9 azalarak 167 bin baş olarak gerçekleşti.

Küçükbaş hayvan kategorisinde, koyun sayısı Haziran ayı sonu itibarıyla bir önceki yılın Aralık ayına göre %4,7 azalarak 42 milyon 565 bin baş, keçi sayısı ise %7,5 azalarak 10 mil-

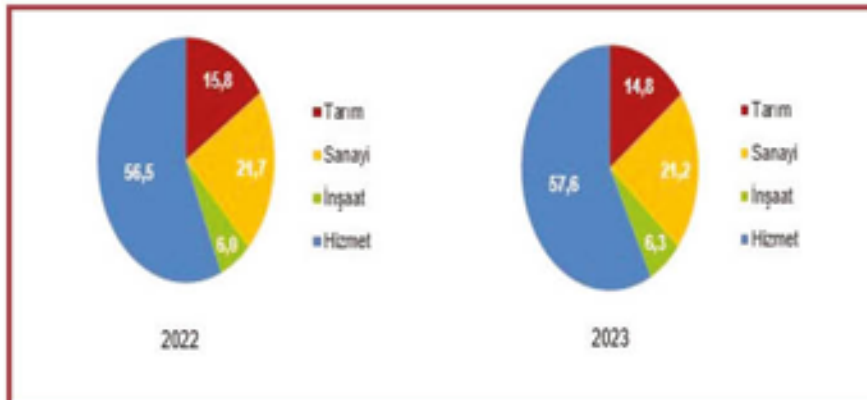
Hayvan sayıları ve değişim oranları, Aralık 2022-Haziran 2023

	Aralık 2022 (Baş)	Haziran 2023 (Baş)	Değişim (%)
Büyükbaş	17 023 791	16 687 768	-2,0
Sığır	16 851 956	16 520 965	-2,0
Manda	171 835	166 803	-2,9
Küçükbaş	56 265 750	53 274 118	-5,3
Koyun	44 687 888	42 565 444	-4,7
Keçi	11 577 862	10 708 674	-7,5

Çiğ süt üretimi ve değişim oranları, 2022, 2023

	2022	2023	(Ton) Değişim (%)
Toplam	21 563 492	21 481 567	-0,4
İnek	19 912 135	19 961 908	0,2
Manda	43 589	43 025	-1,3
Koyun	1 067 342	933 576	-12,5
Keçi	540 426	543 058	0,5

yon 709 bin baş olarak gerçekleşti.

Çiğ süt üretim istatistikleri 2020 yılından itibaren Tarımsal İşletmelerde Hayvansal Üretim Araştırmasından elde edilmektedir. Buna göre, 2022 yılında 21 milyon 563 bin 492 ton olan çiğ süt üretim tahmini, 2023 yılında %0,4 azalarak 21 milyon 481 bin 567 ton oldu. Bir önceki yıla göre keçi sütü üretimi %0,5, inek sütü üretimi %0,2 artarken, koyun sütü üretimi %12,5 ve manda sütü üretimi %1,3 azaldı.

Artan bir veriye maalesef rastlayamadım. Çiftçi sayısına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı, Çiftçi Kayıt Sistemi'ne (ÇKS) kayıtlı çiftçi sayısının 2 milyon 177 bin olduğunu açıkladı. Öte yandan TÜİK istihdam verilerine göre tarım sektörünün payı 1,0 puan azaldı.

Bütün bunlarla birlikte çiftçinin hayat standardı, çiftçiliğin gençler arasında rağbet görmemesi dolayısıyla tarım nüfusunun hızla yaşlanması ve tarımın ticari bir faaliyet olarak aile işletmeleri açısından karlılığının kalmaması gibi daha insani ve daha önemli kısımları dikkate aldığımızda bir başarı öyküsünden çok ciddi bir öz eleştiri ile meseleye yaklaşıp çözüm adımları atmanın daha sağlıklı olacağı kanaatindeyim.

Bütün bu koşullara rağmen üretime devam eden çiftçilerimize bereketli bir hasat dönemi diliyorum.

Tokat **Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği**

*Kurban Bayramınızı en içten dileklerimle kutlar,
bayramın üreticilerimize bereket,
dünya için barış ve
huzur getirmesini temenni ederim.*

İlhan KÖTEN
Yönetim Kurulu Başkanı

Balıkesir İli Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği

Kurban Bayramınız mübarek olsun

Hasan ÇETİN
Yönetim Kurulu Başkanı

mutlu
BAYRAMLAR
dileriz.

Kurban bayramınızı tebrik eder,
esenlikler dileriz.

İZMİR
DSYB

(Damaklı Sığır Yetiştiricileri Birliği)